

Rapport från FERA General Assembly 2014

Sveriges Filmregissör stod i år som värd för årets FERA General Assembly som ägde rum i Malmö den 19-21 september. Under tre dagar möttes representanter från 30 Europeiska länder. 37 organisationer för filmregissörer som sammanlagt representerar 20 000 film och TV regissörer spridda över hela Europa. En intensiv helg med bra och inspirerande möten, filmvisning, Directors' Dialogue samt tur över Öresundsbron. Men främst diskuterades filmpolitik och vilka frågor som ska drivas inför den nya kommissionen i det europeiska parlamentet.

Årsmötet kunde genomföras genom samarbete med Nordisk Panorama, Film i Skåne, City of Malmö, Region Skåne, Event in Skåne, Öresund Film Commission, Teaterförbundet, Scandinavian Locations- talents & stories, Hotel Renaissance och Form/Design Center. Ett mycket väl genomfört och uppskattat årsmöte enligt alla deltagare som tack vare alla samarbeten inte behövt belasta FERAs ansträngda ekonomi. Medarbetare av stor betydelse för att genomföra arrangemanget var Christian Hallman liksom Fulya Ozkul.

FREDAGENS PROGRAM

Fredagen inleddes med en välbesökt presskonferens med FERA's president Sir Alan Parker närvarande tillsammans med Håkan Bjerking ordförande i FERA.

Varje årsmöte inleds med en inspirationsdag. I år var temat Nordiska Erfarenheter (Nordic Experiences). Ulrika Bengts filmregissör från Finland talade om sina erfarenheter och visade utdrag ur sin film *Lärjungen*. Benedikt Erlingsson filmregissör från Island berättade om musiken och hur han gjorde filmen *Of Horses and Men* och Elisabet Gustafsson från Sverige berättade om hur analoga byggen och effekter skapat den rätta känslan i sin film *Kraker Spektakel*.

Dagen fortsatte genom att fokusera på arbetet med TV-serier i Danmark och Sverige. Harald Hamrell inledde och talade om sitt arbete med *Äkta Människor* och delgav erfarenheter från sitt breda och långa arbete med TV-serier för såväl Sveriges Television som TV4. Han berättade att 1990 gällde 5 minuter per dag och dagarna var 10 timmars arbetsdag. Idag är det 4 minuter per dag och arbetsdagen är 8 timmar. Vad betyder det för hur man arbetar och hur kan man behålla

den höga kvaliteten som svenska TV-serier är kända för idag?

Harald berättade också att han har två frågor till producenten inför ett nytt projekt: Vad är budgeten och hur många minuter per inspelningsdag ska spelas in fördelat på hur många inspelningsdagar? Svaren på dessa frågor är avgörande för om han åtar sig regiarbetet.

Idag är serierna 10 timmar långa och skall helst göras så att det öppnar för en fortsättning på en lyckad första säsong. TV-serien *Bron* är en ledfyr och i dagarna börjar säsong 3 spelas in.

Tempot på inspelningen är idag högt uppdrivet och som regissör är det bästa att inte göra mer än 3-4 avsnitt sedan bör nästa regissör ta vid. Idag används uttrycket konceptuerande regissör för den som startar serien och sätter dess ton. Harald bjöd generöst på sina erfarenheter, arbete med skådespelarna och vad som krävs för såväl konceptuerande som avsnittsregissör i arbetet.

Sören Kragh-Jacobsen, dansk regissör har utöver spelfilmer som *Mifune*, regisserat bland annat TV-serierna *Borgen*, *Örnen och Livvakterna*, både som konceptuerande och avsnitts regissör.

Han berättade om hur de danska TV-serierna har arbetats fram. 1998 blev Rumle Hammerich, dansk filmregissör, chef för Drama avdelningen på Danmarks Radio. Då tillkom TV-serien *Taxa* som var en nystart för TV-serierna i hur de arbetades fram. Producent och manusförfattare börjar och väljer en regissör att arbeta med. 2011 fick Sören erbjudande om att regissera TV-serien *Borgen*. Han var sval för det och ville hellre koncentrera sig på sina filmprojekt. Efter att ha läst manus och diskuterat det var tvivlen som bortblåsta. Ett mycket bra manus som utspelar sig i vår politiska tid. Manusförfattaren ville att det skulle vara ett snabbt tempo i serien och Sören uttryckte det som att skådespelarna skulle spela som en "italienare", det vill säga tala snabbt, gå snabbt. Han talade också om klädattribut, som hur viktigt det kan vara vilka skor skådespelarna skulle bära för att visa partitillhörighet.

Dagen avslutades med filmvisning av *Room 304*, regisserad av Birgitte Staermose och som följdes av ett öppet och ärligt samtal mellan Sir Alan Parker och Birgitte Staermose.

Slutligen bjöd Malmö Stad på buffé i Stadshuset.

LÖRDAGENS PROGRAM

Lördagen inleddes med förhandlingar och diskussioner om ekonomi och FERAs aktiviteter.

Pauline Durand-Vialle är FERA:s nya CEO och har efterträtt Elisabeth O. Sjaastad. Efter en skakig start med indragna EU-bidrag var nu verksamheten i full rullning. Årsmötet beslutade också att ta in en icke röstberättigad ersättare, adjungerad, Dagmar Streicher, ADA, Österrike för avgående styrelseledamot Gabriel Baur, ARF/FDS, Schweiz.

Förmiddagen ägnades också åt att tala om rättigheter och royaltys. Representanter från Sverige, Ulf Mårtens Norge, Sverre Pedersen och Danmark, Sandra Anne Piras, berättade om det rådande läget i respektive länder. Trots liknande system kunde Danmark fira stora intäkter samtidigt som Norges totalt fallit samman då avtalet fallit mellan stolarna och lett till juridiska processer om vem som har rätt att föra upphovsrättspersonernas talan.

Liknande problem finns över hela Europa och mötets slovenska representanter, Klemen Dvornik och Gregor Štibernik tog initiativ och föreslog en workshop. Trots stora skillnader i avtalsform finns det mycket att vinna på en Europeisk enighet bland upphovspersonerna och deras rättighetsorganisationer. CMOs (Collective rights management) konferens är planerad att äga rum i november.

Under eftermiddagen diskuterades FERA:s arbete, hur medlemsavgifter ska utformas och drivas in samt på vilket sätt rikare medlemsländer kan hjälpa fattigare. Skillnaderna i medlemsländernas ekonomier är enorma varför FERA uppdrogs att undersöka möjligheterna att omforma hur storleken på medlemsavgifterna ska baseras. Det diskuterades också om FERA bör kunna stå ekonomiskt på egna ben eller om EU-bidrag är en förutsättning för FERA och liknande verksamheter.

Slutligen välkomnades två nya medlemmar: Cyperns Directors Guild och den slovenska organisationen AIPA.

Innan regissörmiddagen i samarbete med Nordisk Panorama gav sig hela General Assemblyn iväg med buss på en tur över Öresundsbron guidad av Hans Rosenfeldt som berättade om arbetet med tv-serien Bron. Ett mycket uppskattat och äventyrligt inslag via ön Pepparholmen som annars är avlyst för människor.

SÖNDAGENS PROGRAM

Sista dagen söndagen ägnades åt att tala om jämställdhet och filmregissörer. Olika initiativ som pågår för att förändra villkoren för filmregissörerna i Europa.

Christina Olofson, filmregissör Sverige, Delyth Thomas, filmregissör från Storbritannien, Lou Jeunet filmregissör från Frankrike och Adela Peeva filmregissör från Bulgaren gjorde inledningsanföranden.

Christina Olofson gav en historisk återblick, berättade om fyra Publikationer som Wift arbetat fram tillsammans med forskare från Stockholms Universitet, om det svenska Filmavtalet och den påverkan Wift, kvinnliga filmregissörer, Sveriges Filmregissörer inom Teaterförbundet med flera har haft för att få inskrivet om en jämn fördelning av produktionsstöd till regissörer,

manusförfattare och producenter. Hon berättade om SFIs statistikavdelning, vilken betydelse den har och de projekt som SFI har satt igång med till exempel Rookie, och olika mentorprogram.

Delyth Thomas från Storbritannien berättade om arbetet som kvinnorna inom Directors United Kingdom har gjort när det gäller representationen inom Televisionen. Hon presenterade en oerhört gedigen rapport ”Women Directors – Who’s calling the Shots?”. Om kvinnlig representation i Brittiska tv-serier där endast runt tio procent regisseras av kvinnor.

Lou Jeunet från ”Group 25 Image”, Frankrike berättade om den franska televisionen som har skrivit under avtal om att kvinnor skall representeras till 50 % i TV-serier men att de inte håller vad som har bestämts i avtalet. Situationen för dem är mycket dålig.

Därefter avslutade Adela Peeva från Bulgarien med att berätta att hon efter föregående års diskussion om jämställdhetsfrågan under General Assembly i London, hade tänkt att detta inte gällde länderna på Balkan. Hennes generation som vuxit upp under kommunismen, hade ju fått lära sig att kvinnan var frigjord och likställd mannen. Men så bestämde hon sig för att åka hem och undersöka saken och märkte att det var lika illa i länderna Bulgarien, Rumänien och forna Jugoslavien. Under året som varit har hon nu knutit flera kontakter i flera länder för att driva frågan vidare och till att börja med, samla in statistik därifrån.

När det sedan övergick till frågor från övriga delegater, kontrade Hrvoje Hribar från Kroatien genom att berätta att de där uppnått så gott som likvärdigt antal kvinnor som män på regisidan utan att använda sig av kvotering. Alla övriga blev nyfikna på metoden som han bland annat förklarade med mentorprogram för unga kvinnliga regissörer. Ett fortsatt utbyte av värdefull information kring jämställdhetsfrågan mellan länderna, har därefter redan tagit fart.

På söndagen diskuterades också hur FERA ska arbeta framöver. Vilka frågor som skall drivas och på vilket sätt. Vikten av återkoppling från medlemsländerna belystes samtidigt som medlemmarna också poängterade att FERA har förtroende att på eget mandat driva de frågor som för stunden står på agendan i parlamentet. Många av de beslut som fattas ser vi effekterna av först många år senare varför FERA alltid måste arbeta proaktivt.

Slutligen författades 2014 års FERA General Assembly Statement som kan läsas nedan.

Rapport av: Christina Olofson, Elisabet Gustafsson, Anders Habenicht och Jörgen Bergmark.

Det är svårt att leva i en oskildrad värld.

Krzysztof Kieslowski, polsk filmregissör (1941-1996)

2014 FERAGeneral

Assembly Statement

Malmö, September 21 2014

At their annual General Assembly in Malmö, Sweden, FERA delegates called for a fresh start in Europe with the creation of new structures to allow cultural diversity in cinema and television to flourish. At a time of huge technological change, with the proliferation of new platforms such as Video on Demand, it is crucial that the new Commission is at the forefront of building a new paradigm on rights and creativity for Europe. Film and television directors representing 31 countries were gathered to discuss legal and policy issues relevant to their work as audiovisual creators. It was an opportunity not only to network and share information, but also to act collectively to advance the interests of directors across Europe. As the Commission develops a vision of a digital single market, it is vital it recognizes the central importance of creative content and the cultural and economic value that flows from that : **a thriving European digital single market for content cannot exist without a central place for the artistic and economic rights of creators like directors.** We are therefore calling on the new European Commission and Parliament to

ensure **fair remuneration for directors and audiovisual authors for each use of their work**. FERA's members moreover **call on Member States to properly enforce the existing EU regulations on broadcasters' financing of European films**, and on the **Commission to make sure that the upcoming revised AVMS Directive provides a framework to European cinema that allows it to flourish**. The FERA Assembly also heard about a number of initiatives to promote gender equality for female directors across Europe. Between 2003 and 2012, only 16 percent of European films were directed by women. FERA believes the time for action on equality has long past. It calls on broadcasters, state funders, producers, and policy makers at national and EU level, to act now to bring about equal status for male and female directors. It calls on the Commission, through the MEDIA and other programmes, to **ensure equality of funding, and to promote female filmmakers across Europe**. The delegates were also taken on a guided tour of the famous Bridge between Denmark and Sweden by Hans Rosenfeldt, the Creator and Lead Writer of BRON/BROEN (THE BRIDGE) which has sold to over 170 territories worldwide. Hans talked about how close collaboration with the Conceptual Director from an early stage has been at the heart of the series' success. FERA believes this

model of cooperation should become an example for drama production across Europe, showing that **when directors are able to take their place as creative leaders alongside writers, high quality productions are possible that can compete with the best the world has to offer.** In a world where cultural diversity is under threat, FERA believes the success of series like THE BRIDGE demonstrates that Europe's particular model of distribution and public funding can produce the highest quality work. **Finally, delegates joined together in a vote of thanks to its Swedish hosts and partners, who made the Assembly financially possible at a time when the European Union has removed funding to networks of European audiovisual creative professionals.***Contact : Pauline Durand Vialle, CEO – +32 2 544 03 33 – office@filmdirectors.eu* FERA's 2014 General Assembly was hosted this year by **Sveriges Filmregissörer/Film Directors of Sweden** and **Teaterförbundet**, in partnership with **Nordisk Panorama, Film i Skåne, City of Malmö, Region Skåne, Event in Skåne, Øresund Film Commission, Scandinavian Locations - talents & stories, Hotel Renaissance** and **Form/Design Center.***FERA, founded in 1980, is the only organisation representing film directors at the European level. With 35 organizations as members from 31 countries, we speak*

for more than 20,000 European screen directors, representing their cultural, creative and economic interests at the national and European level. FERA works to promote policies that maximize the creative, social and commercial potential of the audiovisual industry.